

Senere har Direktør Lausen under 22. Maj 1914 skriftlig fremsat den Mulighed, at i hvert Fald en Del af de manglende Mængder kan skyldes Infektion fra Kokosfabrikationen, en Mulighed, som han i sin Tid havde forbeholdt sig overfor Toldvæsenet baade skriftligt og mundligt.

Dette forudsætter dels, at Infektionen andrager et langt større Procenttal, 16 pCt., end forudsat, hvor dette Spørgsmaal har været fremme, og dels, at Palmekærneolien ved Rensningens Ophør ikke efterlader tilsvarende Mængder i Ledningen som dem, den har optaget fra Kokosolien.

F. Erklæringerne paa Tro og Love.

I Henhold til Bevillingerne har flere af Fabrikkens overordnede Funktionærer afgivet Erklæringer paa Tro og Love om de udførte Varer.

For Palmekærneoliens Vedkommende har disse Forsikringer haft følgende Ordlyd:

„Vi erklære herved paa Tro og Love anmeldte Parti Olive for at være Palmekærneolie, udelukkende tilvirket af fremmed, af os under Løbe-Nr. 203 indfortoldet Palmekærneolie, og at det ikke med vort Vidende vil blive genindført her i Landet i toldfri Stand.“

Det er efter ovenstaaende utvivlsomt, at flere af disse Erklæringer har været urigtige, saaledes i ethvert Tilfælde, hvor der er udført Palmin mod Godtgørelse.

Det skal tilføjes her, at Fabrikkens tekniske Leder, der i et af de første Forhør havde erklæret, at han intet Kendskab havde til Varens videre Skæbne, naar den havde forladt den særlig under hans Opsyn staaende Afdeling, Renseriet, har underskrevet adskillige af disse Erklæringer paa Tro og Love. Da han i et senere Forhør spurgtes, hvorledes han under disse Omstændigheder kunde afgive en Erklæring paa Tro og Love, naar han ikke havde forvisset sig om, hvilket Indhold de i Erklæringen omhandlede Tønder havde, udtalte han, at han havde opfattet Erklæringerne som bindende Fabrikken og ikke ham personlig, paa lignende Maade som naar han skrev under paa en Veksel, Anvisning eller lignende.

De her nævnte Erklæringer har været ligelydende, baade hvor der udførtes rensset Palmekærneolie, C. B. S. og Kretensia.

I denne Sammenhæng har Toldopsynet forklaret, at hvert enkelt Parti Olive, der er udført mod Toldgodtgørelse, har været aabnet paa Stedet og undersøgt med Smagen eller Følen.

Efter at være gjort bekendt med Undersøgelsens Resultater har Direktør Lausen efter en Forhandling med Generaltolddirektoratet tilbagebetalt den for Kretensia og C. B. S. urettelig oppebaarne Toldgodtgørelse, i alt 177 953 Kr. 08 Ø.

Da der — som foran anført — yderligere i et enkelt Aar fra Fabrikkens Side er udvist grov Skødesløshed, idet dels mindre Partier Palmin er udførte som godtgørelsesberettiget Kokosolie, og dels et Parti, der ifølge den regnskabsmæssige Opførelse er anslaaet til ca. 280 000 kg i Raavarer, er udført mod Toldgodtgørelse som for indført Palmekærneolie, medens denne Olive efter alt, hvad der er oplyst, maa antages at være en i Glostrup paa den derværende, Firmaet tilhørende, Fabrik af toldfrit indført Raastof fremstillet Olive, har Fabrikken som Tilbagebetaling af Toldgodtgørelse og som Ordensbøde erlagt et Beløb, der under Hensyn til samtlige foreliggende Omstændigheder, derunder paa den ene Side navnlig, at Toldvæsenet for de paagældende Varers Vedkommende saa godt som udelukkende har været henvist til at stole paa Rigtigheden af de paa Tro og Love afgivne Erklæringer, og paa den anden Side, at Fabrikken i det paagældende Aar dels var hjemsogt af en Ildsvaade, dels var under Ombygning, hvorved Fejltagelser kan være opstaaet, af Generaltolddirektoratet er ansat til 101 539 Kr. 70 Ø.

I Henhold til ovenstaaende er der af den samlede i Aarene 1903—14 oppebaarne Toldgodtgørelse paa i alt 501 807 Kr. 97 Ø. tilbagebetalt 189 492 Kr. 78 Ø., foruden at der er erlagt en Bøde paa 90 000 Kr.

Det tilføjes, at Finansministeriet under 19. Juni 1914 har udbetalt Hr. Wagn Petersen 10 000 Kr. som Belønning, fordi han ved sin Skrivelse af 27. Januar s. A. har givet Anledning til den af Toldvæsenet foretagne Undersøgelse af Forholdene paa Aarhus Oliefabrik, samt at man gennem Ritzaus Bureau har offentliggjort den som Bilag trykte, paa Grundlag af ovenstaaende affattede Redegørelse for Sagen.